

PENCI ÉRTÉKKERESŐ

II. évf. 8. szám Nagyböjt 2. vasárnapja

2013. február 24.

Az akolitus a közösség szolgálatában

A papság felé vezető úton voltak lépcsőfokok. Admisszió/beöltözés, lektorátus, akolitátus, diakonátus. Egykor régen, több lépcsőfok volt: ajtónálló, ördögűző, lektor, akolitus, szubdiakónus, diakónus. Az ajtónálló az ajtóban állt. A még nem megkereszteltek a szentmisén sokáig csak az ige liturgiáján vehettek részt, a prédikáció után el kellett menniük. Ezért voltak ajtónállók. A lektorok olvastak. Az akolitusok vitték a gyertyát, ill. az oltár körül segédkeztek (pl. a bor és a víz átnyújtása a papnak/diakónusnak). Az akolitusok sem érintkeztek közvetlenül Krisztus szent Testével és Vérével. A szubdiakónus volt, aki már kezébe foghatta az Oltáriszentséget. Vitte a betegeknek, áldoztatott, stb. S ezután volt a diakonátus szentelés. Így mentek a dolgok a II. Vatikáni Zsinat előtti időkben. A zsinat visszaállította az önálló diakonátus intézményét, valamint eltörölte az ajtónálló idejét múlt tisztségét. Meghagyta a lektorátust. A szubdiakonátust és akolitátust pedig összevonta.

Kezdeményezte, hogy lektor és akolitus lehet olyan valaki is, aki nem készül a papságra, de szolgálatot vállal az egyházban. Ha a plébánián szükség van akolitusra, mert kevés magában az atya, akkor - egyházmegyénként változó kurzusok (felkészítő oktatáson) és személyi feltételek mellett - fel lehet avatni a közösség egy-két arra alkalmas és érdemesült tagját erre a tisztségre.

Mit csinál egy akolitus? Mire kap megbízást? Nem egyszerűen olyan valaki, akinek csupán áldoztatási engedélye van. Hanem arra is kap megbízást, hogy segítse a papság és a diakónusok szolgálatát. Az Oltáriszentség tiszteletét és kiszolgáltatását hivatott gondozni az adott közösségben (természetesen a helyi plébánossal közösségben).

Az akolitus feladatait a Váci Egyházmegye által kiadott statutum (vagyis szabályzat) határozza meg, mely statutum tartalmazza az előkészítés, kiválasztás szempontjait. Felkészítést a szolgáltra, illetve az akolitusok feladatait, amelyek a következők:

- közösség építés
- igeliturgia vezetés
- áldoztatás

A konkrét feladatait a közösség igénye szerint a plébános útmutatásai alapján végzi. Kétéves a képzési időtartam amely, évi három képzési hétvégét foglal magába. Az első év során Imaiskola, Biblikus ismeretek és Szent Ignáci lelki gyakorlatos hétvégék vannak. A második év során Közösségépítésről szóló, Liturgikus és Alapozó Lelkivezetői kurzusok vannak. Ezekre az oktatásokra neves teológus, illetve biblikus professzorok és atyák a meghívott előadók. Az elsőéves képzés után történik a lektoravató, mely egy fontos állomása az akolitátushoz vezető útnak. Majd a második év végén történik az akolitus avatás, melyre a lektoravatóhoz hasonlóan a Váci Székesegyházban kerül sor. Az avatásokat Dr. Beer Miklós váci püspök atya végzi. A lektor, akolitus csak a felavatást követően kezdheti meg szolgálatát saját közösségében.

Ruházata (egyszerű fehér) tükrözze a szolgálat egyszerűségét, lehetőség szerint a liturgikus időszaknak megfelelő színű cingulus is viselhető. Az akolitusok munkáját az

ügynevezett akolitus „team” koordinálja (püspök atya által megbízott civil munkatársak) a püspök atya által kijelölt pap vezetése mellett. Az akolitusi megbízatás egy évre szól. Meghosszabbításához rekollekciós képzésen kell részt venni, amely évente két alkalommal kerül megrendezésre.

Barna Tamás és Heil István

A Misekönyv így ír az akolitus feladatairól:

98. Az akolitus felavatása az oltár szolgálatára és az áldozópap, valamint a diakónus segítségére történik. Fő teendője, hogy az oltárt és a szent edényeket előkészítse, és **ha szükséges**, a híveket megáldoztassa, mint az Eukarisztia rendkívüli kiszolgáltatója.

Az oltár szolgálatánál az akolitusnak sajátos szerepe van (vö. 187-193. szám), amelyet neki kell betöltenie.

C) AZ AKOLITUS FELADATAI **187.** Az akolitus sokféle teendőt láthat el. Ezek közül időben több is egybeeshet. Ezért célszerű, hogy a feladatokon többen is megfelelőképpen osztozzanak. Ha pedig csak egy akolitus van jelen, a fontosabb teendőket ő lássa el, a többit **más** szolgálattevőkkel osszák meg.

Bevezető szertartás 188. Amikor az oltárhoz vonulnak, ő viheti a keresztet, égő gyertyával vonuló két ministráns között. Az oltárhoz érkeve a keresztet az oltárnál elhelyezi, **hogy az legyen az oltár keresztje, vagy más alkalmas helyre teszi. Ezután elfoglalja helyét a presbitériumban.**

189. Az akolitus feladata az egész ünneplés alatt az, hogy szükség szerint a pap vagy a diakónus segítségére legyen, például a Misekönyvet tartva. Az a megfelelő tehát, hogy lehetőleg ott legyen a helye a papi szék vagy az oltár közelében, ahonnan könnyen elláthatja a teendőjét.

Az Eukarisztia liturgiája 190. Ha nincs diakónus, az Egyetemes könyörgések után az akolitus elhelyezi az oltáron a korporálét, a purifikatóriumot, a kelyhet és a Misekönyvet. Ezalatt a pap még a papi széknél tartózkodik. Ha kell, segít a papnak a nép adományainak átvételében. Esetleg ő viszi az oltárhoz az ostyát és a bort, és átnyújtja a papnak. Ha tömjéneznek, ő tartja a pap elé a füstölőt, és mellette van, amikor ez az adományokat, a **keresztet** és az oltárt tömjénezi. **Ezután megtömjénezi a papot és a népet.**

191. A szabályosan felavatott akolitus, mint rendkívüli kiszolgáltató, szükség esetén, segítheti a papot a nép áldoztatásában. Ha két szín alatt áldoztatnak, **diakónus hiányában** ő nyújtja a kelyhet az áldozónak, illetve ő tartja a kelyhet, ha bemártással történik az áldoztatás.

192. Továbbá a szabályosan felavatott akolitus áldozás után segít a papnak vagy a diakónusnak a szent edények purifikálásában és elrendezésében. Ha nincsen diakónus, az akolitus viszi el a szent edényeket az asztalkához, és ott **a szokásos módon** purifikálja, **megtörli** majd összerakja azokat.

193. A szentmise befejeztével az akolitus és a többi szolgálattevő a diakónussal és a pappal együtt visszatér a sekrestyébe a bevonulás rendjéhez hasonlóan.

H I R D E T É S E K

† Kérjük azon jegyespárok jelentkezését, akik ebben az évben kívánnak házasságot kötni, hogy jelentkezzenek a Vác-Alsóvárosi Plébánián.

2013.02.26. K. 17:00 Imaiskola 2013.03.01 18:00. Szentmise, utána ifihittan

2013.03.03 V 11:00 Nagyböjt 3. vasárnapi szentmise

Hivatali ügyintézés: Vác- Alsóvárosi Plébánia 2600 Vác Konstantin tér 11.

tel: (27) 814 184 web: <http://vac-alsovaros.hu> e-mail: info@vac-alsovaros.hu